

IN MEMORIAM STOJAN PETAROS (1947-2005)

Vse, ki so ga poznali, je presunila vest, da je 12. oktobra 2005 umrl Stojan Petaros, vodja in dolgoletni član Tržaške folklorne skupine "Stu ledi". Pričakovali smo, da bo na nadaljevalnem seminarju, posvečenem plesom Primorske, prevzel predavanje o plesih tržaške okolice, o tistih plesih, ki jih je s sodelavci, člani folklorne skupine "Stu ledi" pred leti raziskoval, zapisoval in

pripomogel, da so bili izdani v knjigi Deklica, podaj roko. Poznal jih je do najmanjših podrobnosti in bedel nad tem, da jih skupine, kjer koli jih je postavil, ne bi predstavljale v popačeni podobi. Vse njegove odrske postavitve so bile preproste tudi zaradi tega, ker je vedel, da je smisel poustvarjanja folklornih skupin v čuvanju dediščine, ne pa v iskanju atraktivnosti. Pogrešali ga bomo na seminarjih, nastopih in srečanjih folklornih skupin, ki jih je zvesto spremljal in bogatil svoj fotografski arhiv. Posebno ga bodo pogrešali na folklornem festivalu v Mariboru, kjer so ga že davno vzeli za svojega.

V spomin nanj objavljamo poslovilni nagovor ob grobu, ki ga je imel dr. Marijan Spetič, predsednik Tržaške folklorne skupine "Stu ledi".

Dragi Stojan, dragi Jimmy!

Človeku zmanjka besed, ko se mora ob odprtem grobu še zadnjič posloviti od prijatelja, vendar čutimo to težko nalogo kot dolžnost, da se Ti v imenu Tržaške folklorne skupine "Stu ledi" še zadnjič zahvalimo za vse, kar si v svojem tako plodnem in plemenitem življenju dal za vso našo narodno skupnost.

V našem tesnem zamejskem prostoru, a tudi v matični Sloveniji, v naši Deželi ter celo v daljni Sardiniji si bil znan in cenjen predvsem kot folklorni izvedenec, za nas, za folklorno skupino "Stu ledi" pa si bil umetniški vodja, vaditelj, koreograf, predvsem pa folklorni kolega in prijatelj.

Folklor je bila Tvoje življenjsko delo, njej si posvetil domala vse življenje. Začel si še kot otrok, nato si kot mladenič plesal v domači borštanski folklorni skupini "Breg" in končno si se leta 1973 kot eden izmed ustanovnih članov vključil v Tržaško folklorno skupino "Stu ledi", od katere se danes, po skoraj 33 letih, tudi dokončno poslovljaš.

V skupini si vedno aktivno sodeloval na vseh področjih, ki jih delo pri folklorni skupini zahteva: raziskovanje, zapisovanje plesov, glasbe in pesmi. Sam si med prvimi naredil izpit za

izprašanega vodjo folklorne skupine in tako postal eden izmed prvih vaditeljev, zaradi katerih je tudi naša folklorna skupina dosegla svojo vadbno avtonomijo.

Najhujša in najtežja preizkušnja na folklornem področju je tudi Tebe doletela ob mnogo preranem slovesu glavne pobudnice naše skupine Nadje Kriščak. Nadja je bila v naši skupini do svoje smrti glavna gonilna sila. Po njenem nenadnem odhodu si to nelahko in zahtevno breme sprejel na svoje rame prav Ti. Od leta 1992 do danes si uspešno vodil skupino in v 13 letih Tvojega vodenja smo dosegli res laskave in zavirljive rezultate.

Toda Tvoje delo je preraslo meje naše skupine in našega zamejstva. Naše tržaške ples si ponesel še k drugim skupinam v Sloveniji. Zaradi svojega znanja in sposobnosti na področju folklorne dejavnosti si postal član mednarodne folklorne organizacije CIOFF, na katere zasedanja si potoval po svetu. Čez slab mesec bi se odpravil na zasedanje v Južno Afriko. Še dva dneva pred slovesom si mi govoril o tem potovanju, na katerega si se pripravljaval z veliko željo po odkrivanju novega, še neznanega sveta. A usoda je odločila drugače. Dolga leta si sodeloval v organizacijskem štabu Festivala Lent v Mariboru ter svetovnega folklornega festivala v Gorici, na katerem si prav lani prejel prestižno nagrado, plaketo memoriala Franca Ungara. V svoji dolgi in plodni folklorni karieri si seveda prejel tudi druga priznanja, da pa je naša skupina ob 25-letnici prejela Maroltovo plaketo, najvišje priznanje, ki ga Republika Slovenija podeljuje za delo na področju folklorne dejavnosti, je prav gotovo tudi Tvoja zasluga.

Znan si bil pri vseh folklornih skupinah naše Dežele in prav ta znanstva so pripomogla letošnjemu vstopu naše skupine v deželno Združenje folklornih skupin AGFF. Na mariborskem festivalu si navezal stike s prijatelji s Sardinije in jih vedno in vztrajno gojil ter vsako leto zahajal na Sardinijo, kjer si skušal organizirati ponovni obisk naše skupine. In še bi lahko naštevati ...

Dragi Stojan, svoje bogato in plodno življenje si v celoti posvetil folklori. Zato bomo mi prijatelji folkloristi globoko v svojih srcih hranili spomin na Tebe, hvaležni za vse, kar si nam dal, ponosni, da smo Te poznali in da smo Ti bili prijatelji.

Sedaj Te vidimo v družbi vseh tistih, ki so se iz naših vrst preselili v večnost. Skupaj z Nadjo, Mirjam, Lauro, Fajom in ostalimi lahko že snujete folklorno skupino v onostranstvu. Mi za zdaj ostajamo tu in skušamo vztrajati na začrtani poti, čeprav se danes zavedamo, da bo brez Tebe vedno težje.

Dragi Jimmy, poslovil si se tiho in brez hrupa, saj si bil tudi v življenju tih in zadržan. Z veliko žalostjo v srcu se danes za vedno poslovljamo od Tebe. Ideal, za katerega si živel, bo z nami in v nas živel še naprej, v zgled in ponos vsem, ki smo imeli srečo poznati Tvoje plemenito srce.

Na pokopališču v Borštu, 21. oktobra 2005